

SİRKÜ : 2015/04
Konu : 2015 Yılındaki Asgari Ücret Tutarları ile
Bu Konuyla İlgili Diğer Değişiklikler

KAYSERİ
14.01.2015

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun **2015** yılı için belirlemiş olduğu günlük asgari ücret tutarları 31.12.2014 tarih ve 29222 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış olup aşağıda **2015** yılı başından itibaren yürürlüğe giren;

- Asgari Ücret Tutarları,
- Asgari Ücrete Dayalı Aylık Ücret,
- 5510 Sayılı Kanununun 4 üncü Maddesinin (a) ve (b) Bentleri Kapsamındaki Sigortalıların Prime Esas Kazançlarının Alt ve Üst Sınırları,
- İsteğe Bağlı Sigortalılık Prim Tutarının Alt ve Üst Sınırları,
- İdari Para Cezaları,
- Kıdem Tazminatının Azami Tutarları,
- Asgari Geçim İndirimi Tutarları,
- Sakatlık İndirimi Tutarları,
- Bildirge ve Beyannamelere İlişkin Damga Vergisi Tutarları,

hakkında bilgiler verilmiştir.

1- 01.01.2015 – 31.12.2015 Süresinde Uygulanacak Olan Asgari Ücret Tutarları

2015 yılında uygulanacak olan asgari ücret tutarları geçen yıllarda olduğu gibi yine altışar aylık dönemler için belirlenmiş bulunmaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 31.12.2014 tarih ve 2014/1 sayılı kararıyla;

01.01.2015 – 30.06.2015 süresinde uygulanmak üzere **16 yaşını doldurmuş işçilerin** bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti **40,05 TL** ve **16 yaşını doldurmamış işçilerin** bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti de **40,05 TL**,

01.07.2015 – 31.12.2015 süresinde uygulanmak üzere **16 yaşını doldurmuş işçilerin** bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti **42,45 TL** ve **16 yaşını doldurmamış işçilerin** bir günlük normal çalışma karşılığı olan asgari ücreti de **42,45 TL** olarak belirlenmiştir.

Uygulanacak olan asgari ücret tutarlarında 16 yaş ayrımı yapılmamıştır

Fark edileceği gibi 16 yaşından büyüklerle 16 yaşından küçüklerin 6'şar aylık dönemlerin her biri için belirlenen asgari ücret tutarları arasında farklılık bulunmamaktadır. Asgari Ücret Tespit Komisyonunca (geçen yıl olduğu gibi) "millî seviyede tek asgari ücret uygulanmasına" karar verildiğinden, 2015 yılı için belirlenen asgari ücret tutarları da yine 16 yaşından büyük/küçük ayrımı yapılmaksızın uygulanacaktır.

2- Asgari Ücrete Dayalı Aylık Ücretin Miktarı

Asgari ücret üzerinden aylık ücretle çalıştırılan personelin 1 aylık maaşının brüt tutarının günlük asgari ücretin brüt tutarının 31 katından az olmaması gerekir.

Ücreti tahakkuk ettirilen ayın 28, 30 veya 31 gün oluşuna bakılmaksızın personeline asgari ücret üzerinden aylık ücret yani maaş şeklinde her ay aynı (maktu) ücreti ödeyen bazı işyerlerinde hatalı uygulama yapılmakta ve 1 ayın 30 gün olduğu mülâhazasıyla personele her ay günlük asgari ücretin brüt tutarının 30 katına tekabül eden brüt aylık üzerinden ödeme yapılmaktadır. Ancak bu uygulamada 31 gün olan aylarda tam çalışmış olan aylıklı personele ücreti, hem tam çalışan yevmiyeli personele göre 1'er günlük eksik ödenmiş olmakta ve hem de 31 gün olan aylarda 30 gün üzerinden ödenmiş olan ücretin 1 günlük ortalamasının tutarı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun belirlediği günlük asgari ücret tutarının altında kalmaktadır! Oysa 4857 sayılı İş Kanununun 102 nci maddesinde "**Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun belirlediği asgari ücreti işçiye ödemeyen veya noksan ödeyen işveren veya işveren vekiline, bu durumda olan her bir işçi ve de her ay için idarî para cezası öngörülmüştür! Her bir işçi ve ay için uygulanacak idarî para cezasının (2015 yılındaki) miktarı ise yaklaşık 153,00 TL olacaktır.** Ayrıca bu hatalı uygulamanın sonucu, aylıklı personelin sadece ücret kaybıyla sınırlı kalmamakta, kamunun da vergi ve sigorta primleri yönünden kaybına neden olunmaktadır. Bu nedenle aylık (maktu) ücretle çalışan personelin 2015 yılındaki brüt aylıklarının;

01.01.2015 – 30.06.2015 süresindeki aylarda (40,05 x 31 =) 1.241,55 TL ' den,
01.07.2015 – 31.12.2015 süresindeki aylarda da (42,45 x 31 =) 1.315,95 TL ' den,

az olmaması gerekmektedir.

3- Sigorta Primlerine Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

5510 Sayılı Kanunun, 6111 sayılı Kanun ile değişik 82 nci maddesinin 1 inci fıkrasına göre "Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır."

Anılan fıkra hükmü ve bu yıl için belirlenmiş olan asgari ücret tutarlarında 16 yaş ayrımı yapılmadığı da dikkate alındığında Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2014 yılında alınacak sigorta primleriyle verilecek olan ödeneklerin hesabında esas alınacak olan kazancın alt ve üst sınırları;

01.01.2015 – 30.06.2015 süresinde:

	Alt Sınır (TL)	Üst Sınır (TL)
Günlük brüt	40,05	260,33
Aylık brüt	1.201,50	7.809,90

01.07.2015 – 31.12.2015 süresinde:

	Alt Sınır (TL)	Üst Sınır (TL)
Günlük brüt	42,45	275,93
Aylık brüt	1.273,50	8.277,90

olarak uygulanacaktır.

3.1- 5510 Sayılı Kanunun 82 nci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkralarındaki düzenlemelere göre; **4/a kapsamındaki sigortalılardan günlük kazançları yukarıda belirtilen alt sınır(lar)ın altında kalan sigortalılar ile ücretsiz çalışan sigortalıların prime esas kazançları (ilgili dönemdeki) alt sınır üzerinden, günlük kazançları üst sınır(lar)dan fazla olan sigortalıların prime esas kazançlarının da (ilgili dönemdeki) üst sınır üzerinden hesaplanması gerekmektedir.**

Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki fark (matrah)a ait sigorta primleri ile yine ücretsiz çalışan sigortalılara ait sigorta primlerinin de tümünü işverenin ödemesi gerekmektedir.

3.2- 5510 Sayılı Kanunun 80 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendine göre normal ücretlerin hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulmaları gerekmektedir. Fakat **prim, ikramiye vb. diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dahil edilecek ve ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda üst sınırın aşılması nedeniyle prime tabi tutulamayan kısmı, ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak 2 (iki) ayı geçmemek üzere üst sınırın altında kalan sonraki ayların prime esas kazançlarına ilâve edilmek suretiyle prime tabi tutulacaktır.** Normal ücretlerle birlikte toplam 3 ayda prime tabi tutulmasına rağmen, prime esas kazanç üst sınırının aşılması nedeniyle halen prime tabi tutulamamış ücret dışı (diğer ödeme) bakiyesi var ise artık bu kısımdan prim kesilmeyecektir.

3.3- 4/1-b Kapsamındaki (Bağ-Kurlu) Sigortalıların Kendileri İçin Beyan Edecekleri Aylık Prime Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

Bu kapsamdaki sigortalıların bizzat kendileri için ödeyecekleri prime esas olacak olan kazancın (matrah olarak) belirlenmesinde, sigortalının sahibi olduğu ticarethane veya serbest meslek işletmesinin kâr veya zarar ediyor olması, ortak olduğu kolektif veya limited şirketten ya da yönetim kurulu üyesi olduğu anonim şirketten kendisine ücret, huzur hakkı vb. adlar altında ödemeler yapılıyor olunması ya da kâr payı alıyor olması (yani 4/1-b kapsamındaki sigortalının gerçek geliri) dikkate alınmamaktadır.

5510 Sayılı Kanunun 80 ve 82 nci maddeleri ile (yeni) Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin de 98 inci maddesindeki düzenlemelere göre **4/1-b kapsamındaki sigortalıların aylık sigorta primlerine esas kazancı; Kanunun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak kaydıyla kendileri tarafından beyan edilecek olan günlük kazancın 30 (otuz) katıdır.** Dolayısıyla 4/1-b (eski adıyla Bağ-Kur) sigortalılarının **2015** yılında kendileri için beyan edecekleri prime esas kazanç tutarlarının yukarıda belirtilen prime esas kazanç alt ve üst sınırları arasında olması gerekmektedir. Ancak alt ve üst sınırlar arasındaki bu tutarların belirlenmesinde işveren konumundaki 4/1-b kapsamındaki sigortalılar ile çalışan emekli konumundaki 4/1-b kapsamındaki sigortalıların özel durumu aşağıda açıklanmıştır.

3.3.1- İşveren konumundaki 4/1-b kapsamındaki sigortalı kendi adına olan işyerinde veya ortağı olduğu kolektif şirkete ait işyerinde ya da adi ortaklığı bulunan işyerinde 4/1-a kapsamında (eski adıyla SSK I) sigortalı personel çalıştırıyor ise bu takdirde (5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasının "b" bendi uyarınca) yukarıda belirtilen asgari ve azami prime esas kazanç sınırları dahilinde kalmak kaydıyla belirleyerek beyan edecek olduğu prime esas kazanç tutarının, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekisinin 30 (otuz) katından az olmaması da gerekmektedir! Dolayısıyla aynı zamanda işveren olan 4/1-b kapsamındaki sigortalının kendisi için beyan edeceği prime esas kazanç tutarı, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekisinin 30 (otuz) katı ile üst sınır arasında bir tutar olabilecektir. İşverenin 1'den fazla işyerinin olması halinde de aynı hususu (ve dolayısıyla 1'den fazla işyerindeki sigortalılara ait s.p.e.k. tutarlarını) dikkate alması gerekmektedir.

5510 sayılı Kanuna göre şirket ortakları (4/1-b kapsamında) sigortalı sayılmaktadır. Dolayısıyla Kanuna göre şirket ortakları bizzat işveren sayılmamaktadır. Çünkü 5510 sayılı Kanuna göre **sermaye şirketlerinde işveren, bizzat şirket (tüzel) kişiliğidir**. Yani Kanuna göre şirket, işveren sayılmasına karşılık sigortalı sayılmadığından, sermaye şirketi ortakları kendileri için prime esas kazanç beyanında bulunurken, şirketin çalıştırdığı sigortalıların aylık prime esas kazançlarının en yükseğinden daha düşük prime esas kazanç beyanında bulunabilirler. Bir başka anlatımla, (4/1-b li) **sigortalı aynı zamanda işveren ise beyan edeceği aylık prime esas kazancın çalıştırdığı sigortalıların aylık prime esas kazancının en yükseğinden daha az olamayacağı** şeklindeki (yasal) zorunluluk ancak sigortalı ve işveren sıfatını birlikte taşıyan **gerçek kişilerde** mümkün olabilir. Bu durumda işyerinin, 4/1-b kapsamındaki sigortalının bizzat kendi şahsına ait olması veya adi ortaklığına ya da kolektif şirkete ait olması hallerinde 4/1-b li sigortalı kendisi için aylık sigorta primlerine esas kazanç beyanında bulunurken yasadaki zorunluluğu da dikkate alarak; işyerinde çalıştırdığı (4/1-a lı) sigortalıların prime esas günlük kazancının en yükseğinin 30 (otuz) katından daha az miktarda prime esas kazanç beyanında bulunamayacaktır! Buna karşılık 4/1-b sigortalısının limited şirket ortağı olması veya anonim şirket(ler)de yönetim kurulu üyesi ortak olması halinde ise böyle bir zorunluluk söz konusu olamayacağından, 4/1-b li sigortalı kendisine ait aylık prime esas kazanç tutarını, aylık asgarî ve azamî prime esas kazanç sınırları dahilinde kalmak kaydıyla, mensubu olduğu şirket(ler)in çalıştırdığı sigortalıların prime esas kazançlarını dikkate almaksızın dilediği miktarda beyan edebilecektir.

3.3.2- Bağ-Kurlu sigortalılar kendilerine ait prime esas kazanç beyanlarını SGK ya elektronik ortamda bildirebilmektedir.

Bilindiği üzere 4/1-b kapsamındaki sigortalılar kendileri için ödeyecekleri primlere ilişkin aylık sigorta primlerine esas kazanç beyanlarını yakın zamana kadar SGK ya şahsen yazılı başvuruda bulunarak veyahut da posta yoluyla bildirmekte idi. Ancak bu bildirimler bir süreden beri internet ortamında www.turkiye.gov.tr adresinden şahsi e-devlet şifresi ile de yapılabilmektedir.

3.3.3- Emekli olup da çalışmaya devam eden ve bu nedenle Bağ-Kur'lu olmayı gerektiren faaliyetlerde bulunan 4/1-b kapsamındaki sigortalılar prime esas kazanç beyanında bulunmayacaktır. Dolayısıyla emekli olan bu kişilerin aynı zamanda işveren konumunda olup olmamaları da farklı bir uygulama yapılmasını gerektirmemektedir.

T.C. Emekli Sandığı'ndan, SSK'dan veya Bağ-Kur'dan emekli aylığı almakta olan ve emeklilik yaşamlarında çalışmaları ve de 4/1-b kapsamında sigortalı olmayı gerektiren faaliyetleri nedeniyle SGK ya **sosyal güvenlik destek primi** ödemek zorunda olan kişilerin emekli aylıklarından; 5510 sayılı Kanununun 30 uncu ve geçici 14 üncü maddeleri uyarınca (her ay) **emekli aylığının % 15'i, sosyal güvenlik destek primi (SGDP) olarak kesilmekte** ve bakiye emekli aylığı banka hesaplarına yatırılmaktadır. Ancak 5510 Sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasının (b) bendi uyarınca (4/1-b li) SSK ve memur emeklilerinin emekli aylıklarından **sosyal güvenlik destek primi olarak kesilen primin azamî tutarı**, (Bağ-Kur emeklisi) **4/1-b sigortalılarına her yıl Ocak ayında ödenen en yüksek emekli aylığından kesilen sosyal güvenlik destek primi tutarını geçmemektedir.**

Emekli 4/1-b (Bağ-Kur) sigortalılarına 2015 Ocak ayından itibaren ödenecek olan en yüksek emekli aylığının miktarı SGK tarafından kamuoyuna henüz açıklanmadığından, çalışan (SSK ve memur emeklisi) 4/1-b sigortalılarının emekli aylıklarından 2015 yılında (her ay) kesilecek olan % 15 nispetindeki SGDP nin azami tutarının ne kadar olacağını burada açıklamamız mümkün olmamıştır.

4- İsteğe Bağlı Sigorta Primleri

Sigorta primlerine esas asgarî ve azamî kazanç tutarlarındaki artışlar nedeniyle isteğe bağlı sigortalıların Kuruma 2015 yılında ödeyecekleri aylık primlerin asgarî ve azamî tutarları da artmış bulunmaktadır.

5510 Sayılı Kanununun (5754 sayılı Kanunla değişik) 52 nci maddesindeki düzenlemede **isteğe bağlı sigorta priminin 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında, sigortalı tarafından belirlenen prime esas aylık kazancın % 32'si olduğu ve bunun % 20'sinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, % 12'sinin de genel sağlık sigortası primi olduğu** belirtilmiştir. Buna göre 2015 yılında isteğe bağlı sigorta primi olarak ödenecek olan primlerin;

01.01.2015 – 30.06.2015 süresindeki	asgari tutarı: 40,05 x 30 x %32 = 384,48 TL,
	azami tutarı: 260,33 x 30 x %32 = 2.499,17 TL,
01.07.2015 – 31.12.2015 süresindeki	asgari tutarı: 42,45 x 30 x %32 = 407,52 TL,
	azami tutarı : 275,93 x 30 x %32 = 2.648,93 TL,

olarak ödenecektir.

5510 Sayılı Kanununun yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden sonraki dönemde isteğe bağlı sigortalılıkta primi ödenmiş süreler, aylık bağlama işlemleri sırasında 4/b (yani Bağ-Kur) sigortalılığı kapsamında değerlendirilecektir. Dolayısıyla Kanununun 52 nci maddesinde de belirtildiği gibi **isteğe bağlı sigortalılar da ödeyecekleri primlerin miktarını (aktif 4/1-b sigortalıları gibi) prime esas kazanç beyanında bulunmak suretiyle bizzat kendileri belirleyecektir.**

5- İdari Para Cezaları

Sosyal Güvenlik Kurumunca idari yaptırım olarak uygulanan idari para cezalarının hesabında, 4857 sayılı İş Kanununun 39. maddesi uyarınca belirlenen aylık asgari ücret tutarı esas alınmakta olduğundan, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinde belirtilen ve 01.01.2015 - 30.06.2015 tarihleri arasındaki sürede işlenecek olan fiiller için uygulanacak olan idari para cezalarının hesabında bu döneme ait aylık asgari ücret tutarı olan **1.201,50 TL** esas alınacak ve 01.07.2015 – 31.12.2015 tarihleri arasındaki sürede işlenecek olan fiiller için uygulanacak olan idari para cezalarının hesabında da bu döneme ait aylık asgari ücret tutarı olan **1.273,50 TL** esas alınacaktır.

6- Kıdem Tazminatının Azami Tutarı

1475 sayılı (eski) İş Kanununun halen uygulanmasına devam edilen 14.maddesine göre:

İş Kanununa tabi işçilerin kıdem tazminatlarının bir yıllık tutarı, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memuruna 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre bir hizmet yılı için ödenecek olan azami emeklilik ikramiyesi tutarını geçemeyeceğinden ve en yüksek devlet memuruna ödenen bir yıllık emekli ikramiyesinin miktarı da katsayı ve gösterge sistemiyle 01.01.2015 tarihinden itibaren yükselmiş olduğundan, İş Kanununa tabi işçilerin kıdem tazminatlarının bir yıllık azami tutarı da anılan tarihten itibaren yükseltilmiş olup;

01.01.2015 – 30.06.2015 süresindeki iş sözleşmesi feshlerinde hak edildiğinde ödenecek olan kıdem tazminatının bir yıllık azami tutarı **3.541,37 TL** olarak uygulanacaktır. Memurların katsayı ve gösterge sisteminde bir artış olmadığı takdirde kıdem tazminatının azami miktarı 01.07.2015 – 31.12.2015 süresinde de **3.541,37 TL** olarak uygulanacaktır.

Buna karşılık işten ayrılan personele her hizmet yılı için azamî miktarı (tavanı) aşan tutarda kıdem tazminatı ödenmesinin cezai müeyyidesi de bulunmamaktadır. Ödendiği takdirde ise hesaplanan kıdem tazminatının tavanı aşan (fazla) kısmından gelir vergisi kesilmesi gerekmektedir!

7- Asgari Geçim İndirimi Tutarları

Bilindiği üzere asgari geçim indiriminin uygulanması kısaca; ücretlilerin vergi matrahları üzerinden vergi tarifesi uygulanarak hesaplanan gelir vergisinden, çalışanın medeni durumuna göre (Ocak ayındaki) brüt asgari ücret üzerinden yıllık hesaplanacak olan indirim tutarının indirilmesi esasına dayanmaktadır. Ücretlilerin **2015** yılında yararlanacakları (aylık) asgari geçim indirimi tutarları, çalışanın medeni durumuna göre aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Medeni Durum	Aylık (TL)	Medeni Durum	Aylık (TL)
Bekâr	90,11	Evli - Eşi çalışan ve çocuksuz	90,11
Evli - Eşi çalışmayan ve çocuksuz	108,14	Evli - Eşi çalışan ve 1 çocuklu	103,63
Evli - Eşi çalışmayan ve 1 çocuklu	121,65	Evli - Eşi çalışan ve 2 çocuklu	117,15
Evli - Eşi çalışmayan ve 2 çocuklu	135,17	Evli - Eşi çalışan ve 3 çocuklu	126,16
Evli - Eşi çalışmayan ve 3 çocuklu	144,18	Evli - Eşi çalışan ve 4 çocuklu	135,17
Evli - Eşi çalışmayan ve 4 çocuklu	153,19		

8- Engellilik İndirimi Tutarları

01.01.2015 tarihinden itibaren ücretlerin vergilendirilmesinde uygulanacak (GVK nun 31 inci maddesinde yer alan) engellilik indirimi tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Çalışma Gücündeki Kayıp Nispeti	Engellilik Derecesi	İndirim Tutarı (TL)
Asgari % 80 olan	I inci Derece Engellilerde	880,00
Asgari % 60 olan	II nci Derece Engellilerde	440,00
Asgari % 40 olan	III üncü Derece Engellilerde	200,00

9- Damga Vergisi Tutarları

Maliye Bakanlığının 30.12.2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış bulunan 58 seri nolu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde açıklandığı üzere; damga vergisine tabi kâğıtlara 2014 yılında uygulanan damga vergisi tutarları **2015** yılında yeniden değerlendirme oranında (%10,11) artırılarak uygulanacaktır. Tebliğ eki (1) sayılı tabloda yer alan bildirme ve beyannamelerden bazılarının 01.01.2015 tarihinden itibaren ki damga vergisi tutarları aşağıdaki gibidir.

Beyannamenin Türü	Damga Vergisi Tutarı (TL)
SSK aylık prim ve hizmet (asıl ve ek nitelikteki) bildiremeleri	22,30
Aylık muhtasar beyannameleri	29,90
Yıllık gelir vergisi beyannameleri	45,30
Kurumlar vergisi beyannameleri	60,50
Katma değer vergisi beyannameleri	29,90
Gümrük idarelerine verilen beyannameler	60,50

Bilgi ve gereği rica olunur.

ERCİYES
Yeminli Mali Müşavirlik ve
Bağımsız Denetim A.Ş.